

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. 4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 (зі змінами від 09.08.2013 р.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>. 5. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладах. Житомир: Рута, 2009. 912 с. 6. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч.-практ. посіб. / Н. І. Верхоглядова та ін. Київ: ЦУЛ, 2010. 536 с.

УДК 657

Е. Н. Грищенко, студент

Науковий керівник: **О. О. Сидоренко**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА В РОБОТІ БУХГАЛТЕРА

*Аналітики, якщо і мають рацію,
то дуже приблизно.
Бухгалтери, навіть якщо і помиляються,
то з точністю до копійки.
Народна мудрість [3]*

Ключові слова: бухгалтерський облік, гендерна політика, жінка-бухгалтер, чоловік-бухгалтер, історія бухгалтерії.

Бухгалтерський облік – процес виявлення, зміни, реєстрації та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття рішень [1]. Бухгалтерський облік виник багато століть тому, з того моменту, коли людина почала цілеспрямовано реєструвати факти свого господарського життя. Перші письмові роботи з бухгалтерії були написані: купцем і дипломатом Бенедиктом Котрулі «Про торгівлю і досконалого купця», Лукою Пачолі «Сума арифметики і геометрії, вчення про пропорції та відносини» [1].

Як бачимо, перші наукові статті були написані саме представниками чоловічої статі, але проаналізувавши статистику студентів Чернігівського національного технологічного університету спеціальності «Облік і оподаткування», було виявлено, що лише 26 % осіб – чоловічої статі і 74 % – жіночої. Проаналізувавши також підприємства Чернігівської області було виявлено, що лише 15 % чоловіків-бухгалтерів, решта – жінки. Щоправда, на керівних посадах ситуація інша: 60 % керівників – чоловіки та 40 % – жінки.

Робота бухгалтера – це важка та кропітка праця, яка вимагає великої концентрації та уважності. Чи можуть бути гарними фахівцями і чоловіки, і жінки? Цим питанням задається велика частка людей, які працюють у цій сфері. Тому розглянемо цю тему більш докладно і зважимо всі шанси як жінок, так і чоловіків досягти успіху в професії бухгалтера.

Варто взяти до уваги той факт, що сьогодні все йде в ногу з часом, а це означає, що науково-технічний прогрес (НТП) не стоїть на місці. Щодня з'являються нові винаходи, що так чи інакше полегшують наше життя. Унаслідок цього з'являються і нові професії, адже ринок праці потребує професіоналів високого рівня, які б з легкістю справлялись із новою, складною технікою. Як результат, питання щодо малої кількості чоловіків серед бухгалтерів тісно пов'язане з НТП [2].

Робота з числами доволі складна й вимагає точності, зосередженості й величезної відповідальності. Жінки за своєю природою доволі скрупульозні особистості, через що робота з числами – це саме те, що їм потрібно. Можливо, саме через це у них це і виходить на доволі пристойному, високому рівні [4].

У свою чергу, всім давно відомий факт, що техніка – це чоловіча справа, адже вони набагато швидше і більш професійно вправляються з нею. Чоловік і техніка – це слова-синоніми, які гармонійно доповнюють одне одного і без яких неможливе окреме існування як одного, так і іншого явища [2].

Продовжуючи тему НТП, важко не згадати, що не так давно обрахунки, ведення бухгалтерії, документації загального рівня і документації загалом проводилося на паперових носіях із мінімальним використанням електронно-обчислювальної техніки. Вся робота полягала у

складності й тривалості обчислень, їх систематизації та диференціації за певними критеріями. Ця робота легше давалась жінкам [2].

Зважаючи на швидкість НТП, з часом з'являються новітні технології, комп'ютерні програми та нові види електронно-обчислювальної техніки, які поступово витісняють фізичну і розумову працю людей у сфері обчислень. Новітні винаходи дозволяють значно швидше та ефективніше виконувати складні розрахунки, опрацьовувати більший об'єм інформації в електронному вигляді. Це дозволяє значно зекономити час, а також робити операції менш затратними.

Саме робота з технікою, як не дивно, краще дається чоловікам, і саме тут вони виходять на «фронт» не лише бухгалтерського обліку, а взагалі на економічний. Щодня все більше чоловіків залучаються до цих сфер, адже робота з технікою вимагає сталевих нервів, високого професіоналізму, холодного розуму. Раціоналізм сильної половини людства регулює і керує складною системою – машиною економічних обчислень [4].

Унаслідок цього бухгалтерський облік став значно популярніший серед чоловічої статі, тому ми не можемо стверджувати, що серед бухгалтерів немає чоловіків, адже більшість технічного оснащення, обслуговування, технічних обчислень підтримується і базується на роботі високоточної техніки, новітніх програм.

За останніми статистичними даними, останнім часом утримується тенденція скорочення жіночої аудиторії серед працівників у економічній сфері. Переважно це зумовлено комп'ютеризацією цієї сфери діяльності, неспроможністю і складністю прекрасної половини людства у злагодженій роботі команди «жінка-техніка» [4].

З огляду на цю проблему, з іншого боку, можна звернути увагу на особисті якості людини чоловічої та людини жіночої статі.

У давнину всі фінансові справи королівств, країн та племен вели саме чоловіки. Роботою жінок в ті часи переважно було домашнє господарство. Але в наш час чоловіка-бухгалтера зустрінеш рідко, тому що чоловіки більш схильні до керівницької діяльності. Нами проведено статистичне дослідження, в результаті якого виявлено, що 65 % чоловіків посідають керівні посади на підприємствах [5].

Якщо вже чоловік хоче працювати в бухгалтерській справі, то він повинен посідати посаду головного бухгалтера. Основною роботою головного бухгалтера є саме управління йому підлеглими – на цій посаді чоловік може досягнути успіху, він може втілити всі свої амбіції і бажання покращувати роботу, тому що за своєю природою чоловіки є стратегами. Але якщо брати чоловіка – звичайного бухгалтера, то це дуже ризиково і не надійно, бо у чоловіків нема такого відчуття відповідальності, як у жінок. Чоловікам потрібен постійний кар'єрний зріст, тому вони довго не затримаються в маленькому підприємстві, а бухгалтер повинен бути сталим працівником, тому що у кожного підприємства свої секрети і тонкощі у фінансах [5].

Отже, Чоловік чи Жінка бухгалтер? Насамперед потрібно сказати, що Чоловіки і Жінки психологічно абсолютно різні. Розглянувши та проаналізувавши вищезазначене, можемо дійти висновку, що нема кращої жінки-бухгалтера чи чоловіка-бухгалтера. На нашу думку, компанія чи підприємство дійсно досягне найвищого розквіту, коли там будуть працювати і чоловіки, і жінки. На наше переконання, це є самим оптимальним варіантом, тому що у жінок і чоловіків різні погляди на бухгалтерський облік. Кожна зі сторін може запропонувати різні оригінальні способи рішення тих чи інших проблем. У цій ситуації погляди чоловіків та жінок доповнюють одне одного. Важливо, щоб в колективі була золота середина – терпеливість жінок і аналітичний склад розуму чоловіків дадуть неймовірний успіх і результативність для підприємства. Більш значну роль відіграють саме професійні якості людини, а не її стать, адже як жінка, так і чоловік може бути професіоналом бухгалтерської справи.

Список використаних джерел: 1. Онищенко В. П. Бухгалтерський облік (загальна теорія), частина 1. Конспект лекцій для студентів. Чернігів: ЧНТУ, 2017. 134. 2. Єрмоленко І. Чому серед бухгалтерів практично немає чоловіків? URL: <https://stimul.kiev.ua/articles.htm?a=chomu-sered-bukhgalteriv-praktichno-nemae-cholovikiv>. 3. Відомі цитати бухгалтерів і про бухгалтерію. URL: <https://v24.com.ua/uk/news/show/1214>. 4. Чому серед бухгалтерів практично немає чоловіків. URL: <https://stimul.kiev.ua/articles.htm?a=chomu-sered-bukhgalteriv-praktichno-nemae-cholovikiv>. 5. Бухгалтер: чоловік чи жінка? URL: https://stimul.kiev.ua/articles.htm?a=bukhgalter_cholovik_chi_zhinka.